

Een zorgverlener kan in zijn of haar praktijk te maken krijgen met slachtoffers van huiselijk geweld of kindermishandeling. Dat brengt altijd schrik en zorg met zich mee. Daarom is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontwikkeling ontwikkeld. Vanaf 1 juli 2013 zijn beroepskrachten, waaronder logopedisten bij wet verplicht deze meldcode te gebruiken bij signalen van geweld. Een meldcode beschrijft in 5 stappen wat bijvoorbeeld een huisarts, leerkracht, verpleegkundige, begeleider in de kinderopvang of hulpverlener moet doen bij vermoedens van geweld. De NVLF (Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie) heeft een eigen meldcode opgesteld. Onderstaande meldcode is daarop gebaseerd.

Meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van

Logopediepraktijk Butterhuizen

Overwegende

- dat Logopediepraktijk Butterhuizen verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan haar patiënten en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan patiënten die (vermoedelijk) te maken hebben met kindermishandeling;
- dat van de logopedisten die werkzaam zijn bij Logopediepraktijk Butterhuizen op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met patiënten attent zijn op signalen die kunnen duiden op kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat Logopediepraktijk Butterhuizen een meldcode wenst vast te stellen zodat de logopedisten die binnen Logopediepraktijk Butterhuizen werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van kindermishandeling;
- dat Logopediepraktijk Butterhuizen in deze code ook vastlegt op welk wijze zij de logopedisten bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, seksuele of psychische aard, die de ouders of andere personen ten opzicht van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysieke of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer-gerelateerde geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder logopedisten in deze code wordt verstaan: de logopedist die voor Logopediepraktijk Butterhuizen werkzaam is en die in dit verband aan patiënten van de praktijk zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder patiënt in deze code wordt verstaan: iedere persoon aan wie de logopedist professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende

- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet op maatschappelijke ondersteuning;
- het privacyreglement van Logopediepraktijk Butterhuizen;

Stelt de volgende Meldcode Kindermishandeling vast.

Stappenplan bij signalen van kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Een logopedist kan ook zorgen hebben over kinderen of andere gezinsleden van zijn patiënt met wie hij zelf geen contact heeft. Hebt u geen contact met de kinderen van uw patiënt, dan kunt u toch signalen vastleggen over de situatie waarin deze kinderen zich mogelijkerwijs bevinden, als de toestand van uw patiënt daar aanleiding toe geeft.

Betreffen de signalen kindermishandeling gepleegd door een logopedist of andere beroepsbeoefenaar, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepsbeoefenaar.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

Bespreek de signalen met een deskundig collega. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Stap 3: Gesprek met de patiënt

Bespreek de signalen met de patiënt. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de patiënt, raadpleeg dan een deskundig collega en/of het AMK.

1. Leg de patiënt het doel uit van het gesprek;
2. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
3. Nodig de patiënt uit om een reactie te geven;
4. Kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met patiënt, is alleen mogelijk als:

- De veiligheid van de patiënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de patiënt door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Stap 4: weeg de aard en de ernst van de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de patiënt het risico op kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van de kindermishandeling.

Stap 5: beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Hulp organiseren en effecten volgen

Meent u, op basis van uw afweging in stap 4, dat u uw patiënt en zijn gezin redelijkerwijs voldoende tegen het risico op kindermishandeling kunt beschermen:

- Organiseer dan de noodzakelijke hulp;
- Volg de effecten van deze hulp;
- Doe alsnog een melding als er signalen zijn dat de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

Melden en bespreken met de patiënt

Kunt u uw patiënt niet voldoende tegen het risico op kindermishandeling beschermen of twijfelt u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

- Meld uw vermoeden bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).
- Sluit bij melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- Overleg bij uw melding bij het AMK wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om uw patiënt en zijn gezinsleden tegen het risico op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met uw patiënt (vanaf 12 jaar) en/ of met de ouder(s) (als de patiënt nog geen 16 jaar oud is).

- Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
- Vraag de patiënt uitdrukkelijk om een reactie;
- In geval van bezwaren van de patiënt, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
- Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw patiënt of zijn gezinslid te beschermen tegen de mishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van de mishandeling en de noodzaak om de patiënt of zijn gezinslid door het doen van melding daartegen te beschermen;
- Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de patiënt of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de patiënt over de melding kunt u afzien:

- Als de veiligheid van de patiënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- Als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de patiënt door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat uw patiënt of zijn gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan het AMK. Komt men daar, op basis van signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met de Raad voor de Kinderbescherming of met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie vragen om hulp te bieden.

www.amk-nederland.nl/adressen, actuele contactinformatie van alle AMK's in Nederland.

www.kinderbescherming.nl/contact/adressen_en_bereikbaarheid, actuele contactinformatie van alle Raden voor Kinderbescherming in Nederland.

Verantwoordelijkheden voor de logopediepraktijk Butterhuizen voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.

Om het voor logopedisten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt Logopediepraktijk Butterhuizen er zorg voor dat:

- Binnen de praktijk en in de kring van patiënten bekendheid wordt gegeven aan het doel en inhoud van de meldcode;
- Regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat de logopedisten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van kindermishandeling en het zetten van de stappen van de code;
- Er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de logopedisten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;
- De meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de praktijk;
- De werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- Afspraken worden gemaakt over de wijze waarop Logopediepraktijk Butterhuizen haar logopedisten zal ondersteunen als zij door patiënten in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.